

Sygn. akt XX GC 827/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Gospodarczy XX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący	SSO Agnieszka du Château
Protokolant	Martyna Peas

po rozpoznaniu 22 listopada 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **sp. z o.o. w W.**

przeciwko (...) **((...)) sp. z o.o. w K.**

o zapłatę kwoty 585.885,43 złotych

I. Zasądza od pozwanego (...) **((...)) sp. z o.o. w K.** na rzecz powoda (...) **sp. z o.o. w W.** kwotę 103.857,80 zł (sto trzy tysiące osiemset pięćdziesiąt siedem złotych 80/100) wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 30 września 2012 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

II. Oddala powództwo w pozostałej części.

III. Zasądza od powoda (...) **sp. z o.o. w W.** na rzecz pozwanego (...) **((...)) sp. z o.o. w K.** kwotę 2648,64 zł (dwa tysiące sześćset czterdzieści osiem złotych 64/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

IV. Nakazuje pobrać na rzecz rachunku Skarbu Państwa – kasa Sądu Okręgowego w Warszawie od powoda (...) **sp. z o.o. w W.** kwotę 2561,44 zł (dwa tysiące pięćset sześćdziesiąt jeden złotych 44/100), od pozwanego (...) **((...)) sp. z o.o. w K.** kwotę 552,02 zł (pięćset pięćdziesiąt dwa złote 2/100) tytułem zwrotu wydatków uiszczonych tymczasowo przez Skarb Państwa.

SSO Agnieszka du Château

Sygn. akt XX GC 827/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 kwietnia 2014 r. (data prezentaty Sądu) powód (...) **sp. z o.o. w W.** wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) **((...)) sp. z o.o. w K.** kwoty 585.885,43 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 371.705,00 zł za okres od dnia 30 września 2012 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 214.180,43 zł za okres od dnia 01 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty, a także o zwrot kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając roszczenie powód wskazał, że strony nawiązały współpracę w zakresie świadczenia usług architektonicznych na podstawie umowy z dnia 30 lipca 2012 r. w związku z zamierzonym przedsięwzięciem inwestycyjnym w postaci budowy centrum handlowego w J.. W celu dokonania oceny ekonomicznej opłacalności budowy centrum handlowego powód przygotował stosowne wstępne projekty, które następnie zostały zaakceptowane przez pozwaną. Dodatkowo budowa obejmowała usługi projektowe niezbędne do uzyskania pozwolenia na budowę.

Wysokość zadłużenia pozwanej na rzecz powoda z tytułu usług wykonanych w ramach umowy w 2012 r. wynosi 585.885,43 zł, wynika z przyjętych, zaakceptowanych i częściowo spłaconych przez pozwaną faktur VAT, wystawionych przez powoda w ramach umowy, a ponadto odpowiada nakładowi pracy powoda.

W dniu 16 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił roszczenie.

W dniu 07 sierpnia 2014 r. od nakazu zapłaty pozwana złożyła sprzeciw, zaskarżając nakaz w całości, domagając się oddalenia powództwa w całości oraz o zasądzenia od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana wskazała, że w dniu 25 lipca 2011 r. w celu realizacji inwestycji budowlanej w postaci budowy centrum handlowego zawarła przedwstępną warunkową umowę sprzedaży z użytkownikami wieczystymi przedmiotowego terenu. Dojście do skutku umowy przyrzeczonej uzależnione było od spełnienia szeregu warunków. W 2012 r. strony postępowania przystąpiły do rozmów, w wyniku których zlecono powodowi prace projektowe, oparte na hipotetycznych założeniach, powód miał realizować swoje prace w miarę postępu czynności przygotowawczych do planowanej inwestycji. Strony podpisały umowę 30 lipca 2012 r. Ostatecznie do podpisania umowy sprzedaży terenu przeznaczonego na budowę centrum handlowego nie doszło, co zostało zakomunikowane powodowi. Tytułem wynagrodzenia za zrealizowane przez powoda prace usprawiedliwione nakładem pozwana zapłaciła 571.705 zł. Powód nie wykazał, by doszło do wykonania przez niego zobowiązania wynikającego z umowy z dnia 30 lipca 2012 r., za które należności dochodzi pozvem. Powód nie przedstawił dowodów w postaci dokumentacji projektowej, którą miał wykonać, nie sprecyzował na jakiej podstawie pozwana ma zapłacić żądane wynagrodzenie. Pozwana nie uznała roszczenie powoda, mimo, że w czerwcu 2013 r. dokonała zapłaty 100.000 zł.

W dalszym toku sprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powód jest podmiot gospodarczy zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonym przez Sąd Rejonowy (...) w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS (...), zajmuje się działalnością gospodarczą w zakresie architektury.

(okoliczność bezsporna,

Dowód: odpis krs powoda k. 16-19)

Pozwana jest podmiotem gospodarczym zarejestrowanym w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonym przez Sąd Rejonowy (...) w K. XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr. KRS (...), prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego oraz technologicznego.

(okoliczność bezsporna,

Dowód: odpis krs pozwanego k.20-22, odpis krs pozwanego z 22.07.2012 r. k.54-59)

Pozwana, występująca pod poprzednią firmą (...) sp. z o.o., w roku 2011 r. rozpoczęła czynności faktyczne i prawne zmierzające do nabycia prawa użytkowania wieczystego terenu położonego w J. przy ul. (...), w celu realizacji inwestycji

w postaci budowy centrum handlowego na byłych terenach pokopalnianych, tj. pozostałych po kopalni (...) w J.. Pozwana w dniu 25 lipca 2011 r. zawarła przedwstępną warunkową umowę sprzedaży z użytkownikami wieczystymi przedmiotowego terenu, przed notariuszem Ł. R. (Rep. (...)), przy czym przyrzeczona umowa miała być zawarta pierwotnie do dnia 31 lipca 2012 r. Pozwana zawierała aneksy do ww. przedwstępnej umowy sprzedaży z dnia 25 lutego 2011 r., przedłużające termin zawarcia umowy przyrzeczonej do dnia 28 lutego 2013 r., ostatni aneks zawarty został w dniu 07 sierpnia 2012 r. Pomimo wielokrotnie przedłużanego terminu zawarcia umowy przyrzeczonej, finalnie do jej zawarcia nie doszło. Inwestycja w postaci centrum handlowego nie została zrealizowana, zaś nieruchomość została sprzedana osobie trzeciej.

(okoliczność bezsporna, twierdzenia strony niezaprzeczone przez przeciwnika k. 101-109)

W 2012 r. pozwana przystąpiła do rozmów z powodem, czego rezultatem było podpisanie przez pozwaną, jako zamawiającą i powodem, jako architektem, w dniu 30 lipca 2012 r. umowy „o zatrudnieniu architekta”. Przedmiotem było opracowanie przez powoda projektu architektonicznego centrum handlowego w J..

(dowód: umowa z 30.07.2012 r. wraz z załącznikami k. 23-49, zeznania świadka B. K. na rozprawie w dniu 29.09.2016 r. 00:04:45 – 00:15:00 k. 275-276v, zeznania repr. powoda R. K. k. 503 na rozprawie 12 kwietnia 2018 r. 00:07:00-00:24:00)

Zgodnie z art. 2.1. umowa waz załącznikami określała całość porozumienia stron oraz zastępowała wcześniejsze umowy stron dotyczące przedmiotowych usług, pismem lub ustnie, wszystkie wcześniejsze umowy między stronami straciły moc z dniem zawarcia przedmiotowej umowy.

Zgodnie z art. 12.1 zamawiający mógł zawiesić usługi w każdym czasie, zawiadamiając o tym na piśmie architekta z 28-dniowym wyprzedzeniem, pod warunkiem prawidłowego i terminowego wypłacenia wynagrodzenia należnego architektowi za okres do tego dnia.

Zgodnie z art. 12.2 architekt (powód), mógł zawiesić wykonanie usługi ewentualnie dodatkowych usług, jeżeli zamawiający nie zapłaci dowolnej faktury wystawionej prawidłowo przez architekta za prawidłowo należne wynagrodzenie, chyba, że takie niedokonanie płatności przez zamawiającego było związane z nieprawidłowym wykonaniem lub brakiem wykonania usług przez architekta, w takim też wypadku zamawiający mógł nie wypłacić do 25% wynagrodzenia prawidłowo należnemu architektowi.

Zgodnie z art. 12.3 umowy, zamawiający mógł odstąpić od umowy według swojego uznania, za 28-dniowym pisemnym wypowiedzeniem, Zamawiający nie ponosił w takim wypadku odpowiedzialności za utratę zysku lub koszt poniesiony po upływie okresu wypowiedzenia, odpowiadał jednak za wypłacenie wynagrodzenia lub dokonanie innych płatności, które stały się należne architektowi przed dniem odstąpienia od umowy przez zamawiającego.

Strony określiły zasady wypłaty wynagrodzenia w art. 16 przedmiotowej umowy. Zamawiający miał wypłacić architektowi wynagrodzenie za wykonanie usług zgodnie z harmonogramem płatności zawartym w załączniku nr 2 do umowy. Architekt miał wystawić zamawiającemu faktury VAT, zgodnie z treścią Załącznika nr 2, których termin płatności miał przypadać z upływem 30 dni od otrzymanie faktury przez zamawiającego.

Zgodnie z Załącznikiem nr 2, strony ustaliły, że wynagrodzenie za pełne zrealizowanie zamówienia, zawierające również opracowania branżowe, wyniesie 1.258.500 zł., natomiast za przygotowanie projektu architektonicznego 1.150.000 zł. Płatność miała nastąpić w czterech ratach, określonych w harmonogramie.

(dowód: załącznik nr 2 (tabela wynagrodzenia) k. 45-46, zeznania repr. powoda R. K. k. 503 na rozprawie 12 kwietnia 2018 r. 00:07:00-00:24:00)

Po zawarciu umowy stron, okazało się, że planowana przez pozwaną inwestycja w postaci budowy centrum handlowego w J. stoi pod znakiem zapytania, bowiem wycofali się kluczowi najemcy przyszłego centrum handlowego.

O powyższym na bieżąco powód był informowany przez pozwaną. Po sugestii pozwanej, powód zawiesił wykonywanie prac związanych z przedmiotową umową w dniu 12 listopada 2012 r.

(okoliczność bezsporna,

Dowód: pismo pozwanego z 30.01.2014 r. k. 64-66, korespondencja mailowa (tłumaczenie) k. 165-173, zeznania świadka B. K. na rozprawie w dniu 29.09.2016 r. 00:07:29, 00:25:31 k. 275-276v, zeznania repr. powoda R. K. k. 503 na rozprawie 12 kwietnia 2018 r. 00:07:00-00:24:00)

W dniu 27 sierpnia 2012 r. powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 471.705 zł, tytułem wykonania przedmiotowej umowy i jako termin zapłaty wskazał 29 września 2012 r. W dniu 21 października 2012 r. powód wystawił pozwanej fakturę pro forma nr (...) na kwotę 214.180,43 zł tytułem wykonania przedmiotowej umowy.

(dowód: faktury k. 75-76, korespondencja mailowa k. 78-82)

W dniu 27 listopada 2012 r. pozwana zapłaciła na rzecz powoda kwotę 471.705 zł tytułem zapłaty za fakturę nr (...).

(dowód: przelew k. 118)

W dniu 13 czerwca 2013 r. pozwana zapłaciła na rzecz pozwanego kwotę 100.000 zł tytułem wykonania przedmiotowej umowy.

(dowód: przelew k. 119, zeznania repr. powoda R. K. k. 503 na rozprawie 12 kwietnia 2018 r. 00:07:00-00:24:00)

W dniu 30 listopada 2013 r. powód wystawił fakturę korygującą nr (...) do faktury VAT nr (...) z dnia 27 listopada 2012 r., zgodnie z którą tytułem nadpłaty po stronie pozwanej pozostała kwota 6.765 zł.

(dowód: faktura korygująca k. 120)

Wezwaniem z dnia 16 stycznia 2014 r. (doręczonym w dniu 21 stycznia 2014 r.) powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 585.885,43 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 371.705 zł od dnia 30 września 2012 r. oraz od kwoty 214.180,43 zł za okres od dnia 01 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty, tytułem zapłaty pozostałej kwoty wynagrodzenia za fakturę (...) z dnia 27 sierpnia 2012 r. na kwotę 471.705 zł i fakturę proforma nr (...) z dnia 31 października 2012 r.

(dowód: wezwanie do zapłaty z 16.01.2014 r. wraz z dowodem doręczenia k. 67-74)

Pismem z dnia 30 stycznia 2014 r. skierowanym do powoda, pozwana stwierdziła, iż uiszczona przez nią na rzecz powódki kwota 571.705 zł odpowiada uzasadnionemu nakładowi pracy powódki do czasu, w którym zlecenie zostało zakończone. W rozmiennieniu pozwanej, dokonanie płatności 100.000 zł w dniu 13 czerwca 2013 r. stanowiło ostateczne rozliczenie wzajemnych zobowiązań stron z tytułu przedmiotowej umowy.

(dowód: pismo pozwanej z 30.01.2014 r. k. 64-66)

Prowadzone rozmowy ugodowe nie przyniosły skutku.

(dowód: korespondencja mailowa (tłumaczenie) k. 165-173, 211-214)

Usługi świadczone przez powoda na rzecz pozwanej na podstawie przedmiotowej umowy z dnia z 30 lipca 2012 r. składały się z części architektonicznej i branżowej, tym zabezpieczeń pożarowych i wymagań sanitarnych. W związku z niedojściem do skutku planowej inwestycji w postaci budowy centrum handlowego, strony przerwały współpracę, zaś powód zaprzestał dalszego wykonywania objętych umową projektów. Strony jednakże nie przeprowadziły inwentaryzacji prac i nie oszacowały stanu ich wykonania. Według wycenienia wartości prac na podstawie przedstawionej przez powoda dokumentacji projektowej, branżowej, stanu zaawansowania tych prac, został oszacowany procent wykonanej pracy w ramach inwestycji. Stopień wartości wykonanej dokumentacji

architektonicznej wynosi 41,68%, zaś szacowana wartość dokumentacji w części branżowej - 12%. Łącznie 53,68% przewidzianego przez strony wynagrodzenia. Wartość prac wynika z załącznika do umowy określającego wynagrodzenie. Całość 1.258.500 zł, w tym prace architektoniczne 1.150.000 zł.

(dowód: opinia biegłego sądowego z dnia 08.02.2017 r. k. 289-304, 627-634 ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego złożona na rozprawie w dniu 23.11.2017 r. k. 349-351, pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego z 06.08.2018 r. k.627-634, dokumentacja architektoniczno-budowlana k. 273-274, korespondencja mailowa k. 374-420, dokumentacja branżowa, projektowa k. 421-480, zeznania repr. powoda R. K. k. 503 na rozprawie 12 kwietnia 2018 r. 00:07:00-00:24:00)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej bezspornych twierdzeń stron, zeznań świadka, zeznań repr. strony, opinii biegłego sądowego oraz dowodów z dokumentów, w tym korespondencji mailowej, znajdujących się w aktach niniejszej sprawy.

Sąd wysokość wynagrodzenia z tytułu wykonania łączącej strony umowy określił na podstawie załączonego do pozwu załącznika w postaci tabeli „wynagrodzenia i harmonogramu płatności”. Dokument ten był wskazywany przez stronę powodową jako dokument zawierający przewidzianą i określoną przez strony wartość za wykonanie umowy. Strona pozwana kwestionowała prawdziwość tego dokumentu, wskazując, iż nie został przez nią podpisany. Biorąc pod uwagę, iż pozwana nie przedstawiła żadnego innego dowodu pozwalającego określić wysokość wynagrodzenia, na które umówiły się strony, a także ze względu na treść art. 16.1 przedmiotowej umowy, wskazującego, iż wynagrodzenie za wykonanie usług zostanie określone w załączniku 2 umowy, tj. odpowiadającemu numerowi załącznika, zawierającego przedmiotową tabelę, nadto ze względu na treść opinii biegłego, który wysokość wynagrodzenia z załącznika określił jako adekwatną za tego rodzaju usługi, Sąd uznał, iż wysokość przewidzianego przez strony wynagrodzenia jest wykazana przez powoda.

Sąd ocenił jako wiarygodne dowody z dokumentów oraz z korespondencji mailowej. Dowody uznał za przydatne. Zaliczył w poczet materiału dowodowego dokumenty złożone przez stronę powodową, nie uznając dowodów za spóźnione, co zmierzało do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, bez naruszenia art. 217 k.p.c., art. 227 k.p.c.

W zakresie wartości i zakresu zaawansowania prac wykonanych przez powoda Sąd poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o opinie biegłego sądowego architekta J. M., a także o składane przez biegłego ustne wyjaśnienia. Sąd w całości przyjął opinie złożone przez biegłego. Biegły w oparciu o swoją wiedzę, fachowość oraz doświadczenie zawodowe opracował opinie, która były spójne i rzeczowe. Wnioski sformułowane w opiniach są pełne, logiczne, umotywowane. Biegły zgodnie z postanowieniami dowodowymi określił wartość usługi powoda, tj. wysokość jego wynagrodzenia, jakie powinno powodowi przysługiwać oraz wynikać z uzasadnionego czasu pracy oraz okoliczności sprawy, na podstawie zarówno dokumentacji architektonicznej, jak również dokumentacji projektów branżowych. Na podstawie przeprowadzonych w toku postępowania opinii biegłego, Sąd ustalił zakres i stopień wykonanych przez powoda na rzecz pozwanej prac. Sąd dopuścił dowód z kolejnej opinii biegłego, mającej uwzględnić przedstawioną przez powoda dokumentację branżową, co było to konieczne dla ustalenia wysokości wynagrodzenia, które zgodnie z umową składało się z przygotowania dokumentacji i merytorycznego zakresu prac.

Sąd ocenił dowody osobowe jako wiarygodne. Zeznania były szczegółowe, logiczne, korespondowały z korespondencją mailową, umową. Jedynie Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka B. K. i repr. strony R. K. w zakresie ich oceny stopnia wykonania umowy przez powoda na 85%, co było to sprzeczne z ustaleniami poczynionymi przez biegłego. Wypowiedziana przez przesłuchanych ocena zakresu wykonanych prac nie powoduje określenia zeznań ww. osób jako niewiarygodnych, bądź nieprzydatnych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W niniejszym postępowaniu strona powodowa dochodziła zapłaty za wykonanie umowy polegającej na przygotowaniu projektów architektoniczno - budowlanych i projektów branżowych budowy centrum handlowego w J., odbiorcą prac była pozwana.

Strony łączyła umowa o dzieło, czyli umowa rezultatu. Wynagrodzenie należne była za rzeczywisty wykonany zakres prac, bez ich wad.

Między stronami nie były sporu co do okoliczności zawarcia umowy i jej przedmiotu. Strony nie pozostawały również w sporze co do tego, iż wykonanie umowy na pewnym jej etapie zostało przerwane, zaś część prac nie została przez powoda wykonana.

Powód podnosił, iż z związku z wykonaniem umowy należne mu jest przewidziane w umowie wynagrodzenie, co znalazło swoje odzwierciedlenie poprzez wystawienie stronie pozwanej dwóch faktur, jednej w dniu 27 sierpnia 2012 r., drugiej zaś faktury proforma w dniu 31 października 2018. Pozwana podnosiła, że jej roszczenie zostało przez nią uznane poprzez zapłatę kwoty 100.000 zł i w piśmie z dnia 30 stycznia 2014 r.

Pozwana dążąc do uniknięcia odpowiedzialności i oddalenia powództwa, podnosiła, iż powód po pierwsze nie przedstawił dowodu na faktyczne wykonanie przedmiotu umowy, pozwana również podważyła załączony do pozwu przez powoda dokument (tabela wynagrodzenia) mający wskazywać na wysokość należnego stronie powodowej wynagrodzenia. Wskazywała, iż z przyczyn od pozwanej niezależnych wykonanie umowy łączącej strony niniejszego postępowania zostało wstrzymane, w rezultacie czego umowa nie została wykonana. Pozwana wskazywała również na okoliczność uiszczenia na rzecz powoda kwoty ponad 570 tys. zł, które według strony pozwanej zostały przez nią zapłacone powodowi tytułem częściowego uiszczenia wynagrodzenia za wykonanie umowy i odpowiadając pracy jaką wykonała strona powodowa.

Odnosząc się do kwestii ustalenia podstawy wynagradzania należnego powodowi, Sąd nie podziela stanowiska strony pozwanej, kwestionującej prawdziwość przedstawionego przez stronę powodową dokumentu określającego wysokość wygradzenia za zrealizowanie umowy. Po pierwsze, iż pozwana pomimo kwestionowania samego dokumentu przedstawionego przez powoda, nie podjęła żadnej inicjatywy dowodowej mogącej podważyć tenże dokument. Po drugie, sama treść dokumentu współgra z treścią przedmiotowej umowy, której prawdziwości pozwana nie kwestionuje. Zauważyć bowiem należy, iż art. 16.2 umowy wskazuje na istnienie załącznika 2, określającego wysokość wynagrodzenia, zaś dokument przedstawiony przez powoda również oznaczony jest jako załącznik 2. Zgodzić się również należy z argumentem przedstawionym przez stronę powodową, iż strona tytułowa przedmiotowego załącznika została przez obie strony podpisana zgodnie ze schematem stosowanym przy podpisywaniu przedmiotowej umowy. Zgodnie z tymże schematem, wszystkie strony tytułowe załączników były podpisywane przez obie strony, zaś same załączniki już nie. Powyższe nie daje więc podstaw do odbierania mocy dowodowej temu dokumentowi, jako integralnej części umowy. Sąd przypomina pogląd Sądu Najwyższego w sprawie I CSK 373/11, opubl. Legalis, zgodnie z którym okoliczność, że pełne podpisy pozwanych nie znajdują się wszystkich stornach umowy, pozostaje bez znaczenia dla oceny skuteczności złożenia oświadczenia woli o treści wskazanej w tej umowie. Pogląd tej Sąd Okręgowy popiera.

Nietrafne jest stanowisko strony pozwanej, iż powód nie wykazał, by doszło do wykonania zobowiązania z dnia 30 lipca 2012 r. Strona pozwana nie udowodniła tego poprzez inicjatywę dowodową. Powód dołączył do pozwu zarówno przedmiotową umowę wraz z załącznikami, wystawione faktury, korespondencję prowadzoną między stronami, wreszcie dokumentację, mające stanowić dowód wykonywanych przez niego prac. Powyższe dowody, zdaniem Sądu, w wystarczający sposób wskazują na fakt wykonywania pracy przez stronę powodową.

Odnosząc się do podnoszonego przez stronę powodową argumentu uznania przez pozwaną, roszczenia poprzez zapłatę kwoty 100.000 zł, stanowiska wyrażonego w piśmie pozwanej z dnia 30 stycznia 2014 r. Sąd zgodził się z argumentami strony pozwanej, wskazującej, iż nie doszło zarówno do uznania „niewłaściwego”, jak i uznania „właściwego”. Z treści bowiem pisma pozwanej z dnia 30 stycznia 2014 r. nie wynika twierdzenie strony uznania istnienia zadłużenia, pozwana stwierdza, iż dotychczasowe uiszczone na rzecz powoda wynagrodzenie w całości

rozlicza strony. Po drugie, odnosząc się do uiszczenia przez pozwaną ww. kwoty, przyjęte przez powoda stanowisko, iż wpłata ta jest równoznaczna z uznaniem niewłaściwym zadłużenia, w tym w szczególności, faktury nr (...), bowiem tytuł wpłaty nie odnosiły się w żaden sposób do tejże faktury. Zatem faktura proforma nie stanowi potwierdzenia zawartych transakcji i ich wykonania., a co za tym idzie ich podpisanie nie ma waloru zatwierdzenia wykonanej wcześniej usługi. Podpis i data na dokumencie przedłożonym przez powoda (faktura proforma) ma znaczenie tylko takie, iż w dniu 15 listopada 2012 r. dokument ten został przekazany pozwanej.

Zgodnie z treścią art. 628 § 1 k.p.c. wysokość wynagrodzenia za wykonanie dzieła można określić przez wskazanie podstaw do jego ustalenia. Jeżeli strony nie określiły wysokości wynagrodzenia ani nie wskazały podstaw do jego ustalenia, poczytuje się w razie wątpliwości, że strony miały na myśli zwykle wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju. Jeżeli także w ten sposób nie da się ustalić wysokości wynagrodzenia, należy się wynagrodzenie odpowiadające uzasadnionemu nakładowi pracy oraz innym nakładom przyjmującego zamówienie.

Strony określiły wysokość wynagrodzenia za całość wykonanych prac, nie przewidziały jednakże podstawy jego wyliczenia w przypadku, gdy umowa z różnych przyczyn nie zostanie do końca wykonana, zaś prace zostaną przerwane w trakcie ich wykonywania.

Jak wskazano wyżej, co również podnosił biegły architekt, przewidziana przez strony wysokość wynagrodzenia odpowiadała rynkowym stawkom w tego rodzaju projektach, nie było więc podstaw do przyjęcia, by wynagrodzenie to uznać za nieodpowiadające rzeczywistości. Niemniej z powodu niewykonania całości prac, w myśl zd. 3 cytowanego wyżej przepisu Kodeksu cywilnego, wynagrodzenie strony powodowej należało ustalić uwzględniając uzasadniony nakład pracy i inne czynniki, które mogłyby wpłynąć na jego wysokość.

Sąd posiłkował się opinią biegłego architekta, który dysponował wiadomościami specjalnymi.

Z materiału dowodowego przedstawionego w toku sprawy wynikało, iż wartość prac, które miała wykonać powódka wynosiła 1.258.500 zł. Taką też wartość biegły ocenił jako wiarygodną w kontekście zakresu prac, których wykonania powód podjął się. Poza sporem pozostawała okoliczność, iż z powodu zakończenia współpracy między stronami całość prac projektowych nie została wykonana. Przedmiotem sporu pozostawał zakres wykonanych przez powoda prac.

Ocenę zakresu wykonanych prac Sąd poczynił na podstawie wykonanych przez biegłego dwóch opinii pisemnych oraz złożonych przez biegłego na rozprawie wyjaśnień i dokumentacji architektonicznej oraz poczynionych na etapie projektowania ustaleń stron. Wyliczenia i ocenę wykonanych prac powoda dokonaną przez biegłego Sąd uznał za wiarygodne. Biegły uwzględnił zarówno podział wykonywanych przez powoda prac na przygotowanie dokumentacji architektonicznej oraz dokumentacji branżowej. Dodatkowo biegły uwzględnił prace wykonane przez powoda, które z racji ich charakteru nie znajdują się ostatecznie w dokumentacji, ale są wynikiem zaangażowania twórczego i intelektualnego autora, chociaż nie zostały przelane „na deskę kreślarską”. Przy takich założeniach biegły wyliczył, iż stopień wykonanych przez powoda prac z zakresu dokumentacji architektonicznej wynosi 41,68%, zaś w części branżowej 12,0%. Biegły zatem ustalił, iż łączny poziom zaawansowania wykonanej przez powoda pracy wynosi 53,38%.

Biorąc pod uwagę powyższe, czyli wartość całego kontraktu, tj. 1.258.500 zł, 51,38% wykonanej przez powoda pracy odpowiada kwocie 675.562,80 zł. Taka też kwota zdaniem Sądu powinna zostać przez stronę pozwaną zapłacona powodowi tytułem wynagrodzenia za wykonanie przedmiotowej umowy. Z uwagi na fakt, iż pozwany uiszczył na rzecz powoda kwotę 571.705 zł tytułem wynagrodzenia, do zapłaty pozostała pozwanemu kwota 103.857,80 zł.

W takim stanie rzeczy, wobec wykazania przez powoda częściowej zasadności roszczenia względem pozwanego, Sąd zasądził kwotę 103.857,80 zł. od pozwanej na rzecz powoda.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. przy uwzględnieniu zmian wynikających z ustawy z 9 października 2015 roku, o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830). Jako początkowy termin naliczania odsetek Sąd przyjął dzień 30 września 2012 r., tj. pierwszy dzień przypadający po wyznaczonym i wskazanym na fakturze Vat nr (...) dniu, którego wierzytelność wskazana na fakturze winna zostać uiszczona. Jak wykazano wyżej pozwana była z tytułu częściowego wykonania umowy zobowiązana do zapłaty na rzecz powódki kwoty 675.562,80 zł, biorąc zaś pod uwagę częściowe uiszczenie przez pozwaną wymaganej kwoty, termin wskazany na ww. fakturze jest najwcześniejszym dniem, kiedy pozwana winna uiścić na rzecz powoda żadaną kwotę. Jednocześnie Sąd oddalił żądanie co do zasądzenia kolejnych odsetek od dnia 01 grudnia 2012 r. gdyż jak wykazano wyżej żądanie obejmujące kwotę 214.180,43 zł było niezasadne.

Ze względu na powyższe Sąd orzekł jak w pkt. I i II wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt. III wyroku. W niniejszej sprawie powód wygrał proces w 17,73%, a pozwany w 82,27 %.

Podstawą prawną rozdzielenia tych kosztów, rozumianych zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., jako koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony jest art. 100 k.p.c. Sąd zastosował zasadę stosunkowego rozliczenia kosztów.

Artykuł 98 § 3 k.p.c. z kolei do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata (radcę prawnego) zalicza wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata lub radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Na koszty poniesione w niniejszej sprawie przez strony w postępowaniu składają się zatem przede wszystkim uiszczone koszty sądowe, tj. opłaty i wydatki (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594, z późn. zm.).

Na koszty poniesione przez powoda składały się opłata od pozwu w wysokości 29.230,00 zł, opłaty skarbowe od pełnomocnictwa poniesione przez powoda w łącznej wysokości 85 zł, opłata od wniosku o zabezpieczenie w wysokości 100 zł poniesiona przez powoda oraz koszty wynagrodzenia pełnomocnika wysokości 7.200 zł. określone na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia pozwu.

Na koszty poniesione przez pozwaną składały się koszty wynagrodzenia pełnomocnika wysokości 7.200 zł. określone na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia pozwu, opłata skarbowa od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, a także kwota 3886,34 zł poniesiona przez pozwaną tytułem wynagrodzenia biegłego.

Suma kosztów procesu poniesionych przez obie strony w sprawie z powództwa głównego wynosi 47.725,34 zł (36.615 zł + 11.110,34 zł), z czego powód poniósł koszty w kwocie 36.615 zł, zaś pozwana – 11.110,34 zł.

Obliczenie należności z tytułu stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu podlega – jak już wcześniej wskazano – na ustaleniu stosunku wartości roszczenia uwzględnionego do dochodzonego, a następnie na podziale sumy kosztów obu stron odpowiednio do powyższego ustalenia. Otrzymany wynik stanowi kwotowy udział każdej ze stron w sumie ich kosztów. Jeżeli koszty poniesione przez stronę przewyższają tak obliczony udział – różnica podlega zasądzeniu od strony przeciwnej (postanowienie SN z 16.10.1987 r. I CZ 126/87, niepubl. postanowienie SN z 31.10.1991 r. II CZ 250/90, OSPiK 1991, Nr 11 poz. 279, postanowienie SA we Wrocławiu z 13.08.2012 r. I ACz 1439/12, postanowienie SN z 21.01.1963 r. III CR 191/62, OSP 1964, Nr 123, poz. 244).

Zgodnie z powyższym udział powoda w tych kosztach w związku tym, iż wygrał on proces w 17,73%, zaś pozwana wygrała w 82,27%, to powód winien zwrócić pozwanej kwotę 2.648,64 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W pkt. IV Sąd orzekł o obowiązku zwrotu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa. Łącznie wynosiły one 3.113,46 zł. Obciążają one strony stosunkowo do ich wyniku w sprawie. Powód w takim wypadku obowiązany jest zwrócić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.561,44 zł, zaś pozwana kwotę 552,02 zł.

SSO Agnieszka du Château

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Agnieszka du Château